

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Verordening brijnlozingen in bodem Westland 31 december 2023 – 31 december 2025

AANLEIDING

De gemeente is bevoegd gezag voor het verlenen van maatwerk voor brijnlozingen voor de gietwatervoorziening. Bij het bereiden van gietwater door de ontzilting van grondwater met behulp van omgekeerde osmose ontstaat brijn als bijproduct. Op dit moment zijn tuinders voor tenminste een deel van de gietwatervoorziening afhankelijk van grondwater en daarmee ook van brijnlozingen.

Het is inmiddels duidelijk dat grondwateronttrekkingen uit het eerste watervoerende pakket (waarvoor Hoogheemraadschap van Delfland bevoegd gezag is) en brijnlozingen in de diepere ondergrond knelpunten met zich meebrengen:

- a) De grondwateronttrekkingen voor gietwater dragen bij aan schades door bodemdaling in de omgeving van De Lier.
- b) Met name langs de kust en waar kleilagen in de bodem niet goed ontwikkeld zijn dragen grondwateronttrekkingen voor gietwater bij aan verzilting van het grondwater, doordat bij deze onttrekkingen zouter grondwater wordt aangetrokken.
- c) Brijnlozingen in de diepere ondergrond kunnen daar bijdragen aan het oplopen van concentraties van stoffen en zijn daarmee mogelijk in strijd met het 'prevent and limit'-beginsel van de Europese Kaderrichtlijn water (KRW)/Grondwaterrichtlijn.

Voordat de gemeente bevoegd gezag werd in 2013 is in het Activiteitenbesluit opgenomen dat alle glastuinbouwbedrijven die toen al toestemming hadden om brijn te lozen en aan bepaalde voorwaarden voor hemelwateropvangcapaciteit voldeden, tot 1 juli 2022 brijn in de bodem mochten blijven lozen. Hierbij was het uitgangspunt dat het betreffende bedrijf de maatregelen neemt of heeft genomen zodat het na die datum geen brijn meer hoeft te lozen.

Begin 2022 gaf de provincie Zuid-Holland vanuit haar regisserende en coördinerende rol aan dat ze verkende of aanvullend beleid nodig is ter bescherming van het grondwater. Dit werd later bekrachtigd in een brief waarin ze aangaf dat ze ernaar streefde om "op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid te geven over het nieuwe brijnbeleid" (Provincie Zuid-Holland 24 april 2022). Dit provinciale beleid is relevant voor de beleidsonwikkeling voor brijnlozingen door de gemeente.

In afwachting van nog te ontwikkelen beleid voor het in de bodem lozen van brijn stelde de gemeente op 15 februari 2022 een verordening vast die het voor tuinders, die toestemming hadden om tot 1 juli 2022 brijn te lozen, mogelijk maakte om de op 1 juli 2022 geldende voorwaarden voor maatwerk te verlengen tot 31 december 2023. Daarnaast werden voor deze tuinders voorwaarden opgenomen m.b.t. het meten en registreren van lozingen, de samenstelling van het brijn en het afdichten bij eventuele beëindiging.

Helaas is het nieuwe brijnbeleid van de provincie op dit moment nog niet duidelijk. Daarom wordt voorgesteld om het huidige brijnbeleid dat geldig is tot 31 december 2023 door bijgevoegde verordening voort te zetten tot en met 31 december 2025.

DOELSTELLING

Deze verordening faciliteert de verlenging van het huidige maatwerk voor brijnlozingen tot en met 31 decem-

ber 2025.

Door deze verordening wordt voorkomen dat de gietwatervoorziening voor een groot aantal tuinders in het Westland vanaf 31 december 2023 in gevaar komt. Naar verwachting komt de provincie uiterlijk in 2024 met nieuw beleid voor brijnlozingen. De verlenging tot en met 31 december 2025 geeft de gemeente de tijd om in de eerste helft voor 2025 het gemeentelijk beleid voor brijnlozingen verder in te vullen en de tuinders op tijd te informeren.

ARGUMENTATIE

1.1 De huidige verordening brijnlozingen in bodem Westland, die het voor Westlandse tuinders met maatwerk onder voorwaarden mogelijk maakt om brijn te lozen, loopt op 31 december 2023 af.

De huidige verordening brijnlozingen in bodem Westland loopt 31 december 2023 af. Daarom heeft de Omgevingsdienst Haaglanden in het verleende maatwerk voor brijnlozingen de einddatum van 31 december 2023 opgenomen. Het is aan de gemeente als bevoegd gezag voor maatwerk m.b.t. brijnlozingen om te bepalen of en hoe zij nieuw maatwerk wil verlenen. Zonder verdere actie zijn kwekers die brijn lozen vanaf 31 december 2023 in overtreding.

1.2 Het brijnbeleid dat de provincie in voorbereiding heeft laat op zich wachten tot na oktober 2023. Het is onwenselijk om voor die tijd nieuw gemeentelijk brijnbeleid in te voeren.

Naar verwachting komt de provincie in 2024 met instructieregels voor brijnbeleid. Deze instructieregels bepalen het speelveld voor het maatwerk voor brijnlozingen waarvoor de Gemeente Westland bevoegd gezag is. Het is onwenselijk om het huidige brijnbeleid te wijzigen voordat de instructieregels bekend zijn: als wij nu ander beleid invoeren en de provincie kort daarna met instructieregels komt, worden tuinders in korte tijd geconfronteerd met beleidsveranderingen die mogelijk niet goed met elkaar te rijmen zijn.

1.3 Door het verlengen van de huidige tijdelijke brijnverordening tot en met 31 december 2025 kan worden voorkomen dat er vanaf 31 december 2023 vele illegale situaties door brijnlozingen ontstaan.

Gelet op het bovenstaande wordt een verordening voorgesteld die het mogelijk maakt het nu geldende maatwerk tot en met 31 december 2025 te verlengen.

Voor het vervolg wordt voorgesteld dat de gemeente, zodra het beleid vanuit de provincie bekend is, inzet op het vormgeven van nieuw brijnbeleid. De inzet van het nieuwe brijnbeleid is het waarborgen van een gezonde leefomgeving en een duurzame gietwatervoorziening.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's

1. Als de voorgestelde verordening niet wordt vastgesteld en er geen individueel maatwerk van kracht is, moet de gemeente het verbod op brijnlozingen handhaven.

Om dit af te dwingen kan door iedereen een handhavingsverzoek worden ingediend. Hiermee kan de gietwatervoorziening voor een groot aantal tuinders in het Westland direct in gevaar komen.

2. Deze tijdelijke verordening stelt nog geen extra voorwaarden die erop gericht zijn om brijnlozingen af te bouwen. Daardoor is er tot en met 31 december 2025 geen beleid actief dat gericht is op vermindering van het volume geloosde brijn.

FINANCIËN

n.v.t.

EXTERN OVERLEG

Glastuinbouw Nederland, de Omgevingsdienst Haaglanden en Provincie Zuid-Holland zijn geconsulteerd en kunnen zich vinden in de verlenging van het huidige beleid tot en met 31 december 2025 in afwachting van nieuw Provinciaal beleid.

Bij het uitwerken van het nieuwe gemeentelijk beleid voor het in de bodem lozen van brijn dat per 1 januari 2026 moet gaan gelden worden o.a. Glastuinbouw Nederland, Provincie Zuid-Holland en de Omgevingsdienst Haaglanden weer geconsulteerd.

VERVOLGTRAJECT

Nadat provinciaal beleid voor brijnlozingen in 2024 door PS is vastgesteld zal de gemeente Westland bij voorkeur met en andere tuinbouwgemeenten in het Haaglandengebied optrekken bij het formuleren van nieuw maatwerkbeleid voor brijnlozingen in het Westland per 1 januari 2026.

De planning om te komen tot een nieuw uniform brijnbeleid is als volgt:

oktober 2024 provinciaal brijnbeleid vastgesteld

maart 2025 afronding consultatie en concept voor nieuw brijnbeleid. Partners zijn geconsulteerd om tot een gedragen en uitvoerbaar brijnbeleid te komen.

Q3 2025 vaststelling van nieuw brijnbeleid per 1 januari 2026.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris,

de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends